

MÀSTER EN EDUCACIÓ
Itinerari Tecnologies, Aprenentatge i Comunicació (TAC)
Mòdul 1: Disseny de projectes educatius tecnològics
Seminari 1: Disseny tecnopedagògic per l'educació

Finalitat

Aquest seminari és el primer dins l'itinerari de Tecnologies d'Aprenentatge i Comunicació (TAC). La competència principal que es pretén treballar és concebre escenaris formatius per a l'aprenentatge virtual.

Al primer mòdul del seminari ens centrarem en el disseny tecnopedagògic de programes en línia, coneixent les fases de planificació, models i principis pedagògics, així com el disseny d'accions formatives en línia o presencials.

El segon mòdul pretén donar a conèixer els diferents elements per tal de dissenyar entorns virtuals d'una manera tecnopedagògica òptima. Es veuran aspectes com l'organització de l'entorn, el disseny de materials per al correcte procés d'ensenyança aprenentatge i l'avaluació.

Finalment, al tercer mòdul es treballarà el disseny de projectes curriculars a partir de la gestió de coneixement personal i institucional.

Al finalitzar el seminari, s'espera com a resultat d'aprenentatge per part de l'alumnat, que sigui capaç d'identificar els diferents elements implicats i la seva disposició òptima en un entorn virtual d'aprenentatge.

Dades importants

Nombre de sessions	2 crèdits virtuals
Durada	Del 13 de febrer al 17 d'abril
Professor/a del Seminari	Alexandra Lizana Carrió
Llengua de docència	Català
Correu del professor/a	alizana@uda.ad
Mòdul associat	Disseny de projectes educatius tecnològics
Competència(es)	ME_E019. Concebre escenaris formatius per a l'aprenentatge virtual.
Resultat(s) d'aprenentatge associat(s)	ME_E019-01. Identifica els diferents elements implicats i la seva disposició òptima en un entorn de virtual d'aprenentatge.

Descripció del seminari

Els continguts del seminari en format *virtual*:

Es realitzarà una sessió virtual de una hora i mitja de durada on s'explicaran els continguts del mòdul i l'activitat del repte a realitzar.

2.1. Disseny tecnopedagògic de programes de formació en línia

- 2.1.1. Planificació de programes i plans
- 2.1.2. Elements i principis pedagògics
- 2.1.3. Canvis metodològics a la formació en línia

2.2. Disseny tecnopedagògic d'entorns virtuals

- 2.2.1. Els entorns virtuals
- 2.2.2. La gestió dels entorns virtuals
- 2.2.3. Selecció de recursos i mitjans
- 2.2.4. Qualitat i aspectes ètics en la gestió d'entorns virtuals

2.3. Disseny de projectes curriculars

- 2.3.1. Disseny d'un projecte
- 2.3.2. Integració de les tecnologies al currículum
- 2.3.3. Inclusió de les tecnologies al projecte educatiu de centre
- 2.3.4. Institucions educatives i personals que aprenen
- 2.3.5. Gestió del coneixement als escenaris educatius

Metodologia

El treball *virtual* serà guiat i autònom a partir dels materials i recursos proporcionats mitjançant el campus virtual UdA. Hi haurà un treball personal per la resolució del repte.

Avaluació

El resultat d'aprenentatge associat en aquest seminari és:

- Identifica els diferents elements implicats i la seva disposició òptima en un entorn de virtual d'aprenentatge.

L'evidència d'aprenentatge del **treball virtual** correspon a l'activitat 1 (seminari 1 i 2) del repte:

- Seleccionar una situació d'aprenentatge.
- Descriure en detall la situació d'aprenentatge seleccionada.
- Redissenyar l'activitat formativa (dissenyar una nova, incorporar TIC-TAC, transformar,...). Realitzar una proposta de millora.

Qualificació

Resultat d'aprenentatge:

ME_E019-01. Identifica els diferents elements implicats i la seva disposició òptima en un entorn virtual d'aprenentatge.

Material

El material que s'utilitzarà al Seminari és el següent:

Documents de lectura i consulta pel treball **virtual**:

- Apunts al Campus del seminari 1: Disseny tecnopedagògic per l'educació.
- Bibliografia bàsica al Campus:
 - a. La gestión de los Entornos Virtuales de Formación
 - b. Comunidades virtuales y aprendizaje digital
 - c. Modelos didácticos en Entornos Virtuales de Formación
 - d. Entornos virtuales de aprendizaje como apoyo a la enseñanza presencial para potenciar el proceso educativo.
 - e. Análisis de elementos que intervienen en el proceso de enseñanza aprendizaje en un entorno virtual de formación.
 - f. Diseño y gestión de entornos virtuales de aprendizaje.
 - g. Competencias docentes para los Nuevos escenarios de aprendizaje.
 - h. PLE: Entorno personal de aprendizaje vs. Entorno de aprendizaje personalizado.
 - i. Agregación, filtrado y curación para la actualización docente.

Bibliografia bàsica

ADELL, J. y CASTAÑEDA, L. (2010) "Los Entornos Personales de Aprendizaje (PLEs): una nueva manera de entender el aprendizaje". En ROIG VILA, R. & FIORUCCI, M. (Eds.) Claves para la investigación en innovación y calidad educativas. La integración de las Tecnologías de la Información y la Comunicación y la Interculturalidad en las aulas. Stumenti di ricerca per l'innovazioni e la qualità in ámbito educativo. La Technologie del l'informazione e del la Comunicaciones e l'interculturalitàne lla scuola. Alcoy: Marfil – Roma TRE Università degli studi En <http://hdl.handle.net/10201/17247>

CASTAÑEDA, L. y ADELL, J. (2011): El desarrollo profesional de los docentes en entornos personales de aprendizaje (PLE). En ROIG VILA, R. y LANEVE, C. (Eds.) La práctica educativa en la Sociedad de la Información: Innovación a través de la investigación / La pratica educativa nella Società del l'informazione: L'innovazione attraverso la ricerca. Alcoy: Marfil. 83-95.

CASTAÑEDA y J. ADELL (2013) (Eds.), Entornos Personales de Aprendizaje: Claves para el ecosistema educativo en red. Alcoy: Marfil.

GISBERT, M., GONZÁLEZ, J. y ESTEVE, F. (2016). Competencia digital y competencia digital docente: una panorámica sobre el estado de la cuestión. RIITE. Revista Interuniversitaria de Investigación en Tecnología Educativa, 0, 74-83. Doi: <http://dx.doi.org/10.6018/riite/2016/257631>

GROS, B. (coord.) (1997): Diseños y programas educativos, Barcelona, Ariel.

MARÍN, V., NEGRE, F., PÉREZ, A. (2014). Entornos y redes personales de aprendizaje (PLE-PLN) para el aprendizaje colaborativo. Revista Comunicar, 21(42), 35–43. Recuperado de <http://www.revistacomunicar.com/>

PRENDES, M. P., CASTAÑEDA, L., y GUTIÉRREZ, I. (2010). Competencias para el uso de TIC de los futuros maestros. Comunicar, 18(35), 175-182. doi: 10.3916/C35-2010-03-11

SALINAS, J. (1999). Enseñanza flexible, aprendizaje abierto. Las redes como herramientas para la formación. Edutec-e.Revista electrónica de tecnología educativa, 10 . Disponible en <http://edutec.rediris.es/Revelec2/Revelec10/revelec10.html>

SALINAS, J. (2004). Hacia un modelo de educación flexible: Elementos y reflexiones. En Martínez, F. y Prendes, M.P. (coord.). Nuevas Tecnologías y educación. Madrid: Pearson-Prentice Hall, pp. 145-170.

SALINAS, J. (2008). Algunas perspectivas de los entornos personales de aprendizaje. TICEMUR Jornadas Nacionales de TIC en la educación. Lorca, Murcia. Disponible en <http://gte.uib.es/pape/gte/publicaciones/algunas-perspectivas-de-los-entornos-personales-de-aprendizaje>

SALINAS, J., MARÍN, V. y ESCANDELL, C. (2011). A Case of an Institutional PLE: Integrating VLEs and E-Portfolios for Students. The PLEConference 2011 . Southampton, UK. Disponible en <http://journal.webscience.org/585/>

SALINAS, J. (2012). La investigación ante los desafíos de los escenarios de aprendizaje futuros. RED. Revista de Educación a Distancia, 32 , 1–23. Disponible en <http://tecnologiaedu.us.es/tecnoedu/images/stories/salinas.pdf>

SALINAS J. (2013). La computación en la nube y sus posibilidades para la formación. En Tecnologías y medios para la educación en la e-sociedad Coord. AGUADED, J.I., CABERO, J., págs. 137-158 (pp. 137-158). ISBN 978-84-206-7857

SALINAS, J. (2013). Enseñanza flexible y aprendizaje abierto. Fundamentos clave de los PLEs. En CASTAÑEDA L., ADELL, J. (Eds.). Entornos personales de aprendizaje: Claves para el ecosistema educativo en Red. (pp. 53-70). Alcoy: Marfil. (<http://digitum.um.es/jspui/bitstream/10201/30410/1/capitulo3.pdf>)

SANTOS, C. y PEDRO, L. (2010). What's the role for institutions in PLEs? The case of SAPOCampus. The PLE Conference 2010. Disponible en <http://www.slideshare.net/csantos/whats-the-role-for-institutions-in-ples-the-case-of-sapo-campus>

UNESCO. (2004). Las tecnologías de la información y la comunicación en la formación docente.

Bibliografía complementària

ADELL, J. y SALES, A. (2000): Enseñanza online: elementos para la definición del rol del profesor, en CABERO, J. y otros (coords): Y continuamos avanzando. Las nuevas tecnologías para la mejora educativa, Sevilla, Kronos, 351-371.

CABERO, J. (2000): La formación virtual: principios, bases y preocupaciones, en PÉREZ, R. (coord.): Redes, multimedia y diseños virtuales, Oviedo, Departamento de Ciencias de la Educación, 83-102.

CABERO, J. y GISBERT, M. (dirs) (2002): Materiales formativos multimedia en la red. Guía práctica para su diseño, Sevilla, SAV de la Universidad de Sevilla.

CASTAÑEDA, L. (Coord.) (2010). Aprendizaje con redes sociales. Tejidos educativos para los nuevos entornos. Sevilla: MAD.

CASTAÑEDA, L. y SÁNCHEZ, M. M. (2009). Entorno e-learning para la enseñanza superior: Entre lo institucional y lo personalizado. En Pixel-Bit. Revista de Medios y Educación, 35, 175-191.

DE BENITO, B. y SALINAS, J. (2002): Weebtool: aplicaciones para sistemas virtuales de formación, en AGUADED, I. y CABERO, J. (dir.) (2002): Educar en red, Málaga, Aljibe, 175-197.

FERRARI, A. (2013). DIGCOMP. A framework for Developing and Understanding Digital Competence in Europe. Sevilla.

GISBERT, M., y ESTEVE, F. M. (2011). Digital learners: la competencia digital de los estudiantes universitarios. La Cuestión Universitaria, 7, 48-59.

HORTON, S. (2000): Web teaching guide, Yale, Yale University Press.

JONASSEN, D. (2000): Revisiting activity theory as a framework for designing student-centered learning environments, en JONASSEN, D.H. y LAND, S.M.: Theoretical foundations of learning environment, New Jersey, Lawrence Erlbaum Associates, 89-121.

NIETO, E. (2003). Diseño y organización técnica de un contexto instruccional en el entorno de las NTIC, aplicado a la docencia de estructuras, Escuela Universitaria Politécnica de la Universidad de Sevilla, tesis doctoral inédita.

PRENDES, M.P. & CASTAÑEDA, L. (2006). "El individuo colaborando en la red, contra la soledad de la modernidad". En Actas del IX congreso EDUTEC 2006. Universitat de Rovira i Virgili.

SÁNCHEZ, M.M. (2010). "Espacios Virtuales para la evaluación de aprendizajes basados en herramientas de Web Semántica". Universidad de Murcia. Tesis doctoral inédita.

